

Sygn. akt. IV P 71/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 października 2019 r.

Sąd Rejonowy w Sanoku – Wydział IV Pracy w składzie:

Przewodniczący: SSR Elżbieta Domańska

Protokolant: sekr. sądowy Anna Wójcik

po rozpoznaniu w dniu 24 października 2019 r. w Sanoku

sprawy z powództwa B. N. PESEL: (...);

przeciwko pozwanemu Spółdzielni (...) w S. KRS: (...);

o odprawę;

I. o d d a l a powództwo;

II. z a s ą d z a od powoda B. N. na rzecz pozwanego Spółdzielni (...) w S. kwotę 675 zł. (słownie: sto osiemdziesiąt złotych) tytułem kosztów procesu;

III. o d s t ę p u j e od obciążania powoda kosztami procesu w pozostałym zakresie.

Sygn. akt IV P 71/19

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 29 października 2019 r.

Powód B. N. w żądaniu pozwu w dniu 9 lipca 2019 r. przeciwko pozwanemu Spółdzielni (...) w S. wniósł o zasądzenie kwoty 8 576 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 1 grudnia 2018 r. do dnia zapłaty tytułem odprawy w związku z rozwiązaniem umowy o pracę z przyczyn niedotyczących pracowników oraz kosztów postępowania według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu powód podniósł, iż był zatrudniony u pozwanego w okresie od dnia 18 lipca 2006 r. do dnia 30 listopada 2018 r. na stanowisku specjalisty ds. transportu w tym w okresie od dnia 26 października 2007 r. do dnia 28 sierpnia 2018 r. na stanowisku prezesa zarządu pozwanej Spółdzielni, co potwierdziła ugoda zawarta przed Sądem w dniu 21 marca 2019 r. sygn. akt (...). Na podstawie uchwały nr 2 rady nadzorczej z dnia 28 sierpnia 2018 r. w myśl, której powodowi zaproponowano nowe warunki pracy i płacy, a które następnie zostały przez niego nie przyjęte z uwagi na zmianę stanowiska pracy pociągającą za sobą obniżenie otrzymanego wynagrodzenia i brak jego odpowiadania posiadanym przez powoda kwalifikacjom i dotychczasowemu zakresowi obowiązków. Powodowi zaproponowane zostało nowe stanowisko pracy w postaci mechanika pojazdów samochodowych, pomimo faktu, że dotychczas powód wykonywał pracę na stanowisku specjalisty ds. transportu i prezesa zarządu. Z uwagi na powyższe wypowiedzenie warunków pracy i płacy nastąpiło z przyczyn leżących po stronie pozwanego, bowiem nowe stanowisko pracy zaproponowane powodowi nie odpowiadało dotychczas zajmowanemu zarówno pod względem wysokości otrzymywanego wynagrodzenia, zakresu obowiązków, jak i wymaganych kwalifikacji do jego wykonywania. Po stronie powoda nie zaistniały przyczyny, które obiektywnie można byłoby uznać jako współprzyczynienie się do ustania stosunku pracy.

Pozwany Spółdzielnia (...) w S. w odpowiedzi na pozew z dnia 25 lipca 2019 r. wniosła o oddalenie powództwa oraz o zasądzenie od powoda na jej rzecz kosztów procesu wg. norm przepisanych, wskazując, iż praca przez powoda nie mogła być wykonywana jednocześnie na dwóch stanowiskach prezesa zarządu i specjalisty ds. transportu. Z chwilą objęcia stanowiska prezesa zarządu było to jedno stanowisko, co znajduje potwierdzenie w zawartej umowie o pracę, a wszelkie inne obowiązki były wykonywane w ramach tego stanowiska, w tym obowiązki specjalisty ds. transportu. Powód traktuje pracę na stanowisku prezesa zarządu jako pracę dodatkową w stosunku do obowiązków wykonywanych w zakresie specjalisty ds. transportu. Powód dokonując rezygnacji z zajmowanego stanowiska nie był zainteresowany dalszym zatrudnieniem, ponieważ nie przyjął żadnej oferty pracy – stanowiska dyspozytora, stanowiska ds. administracji i rozliczenia usług w ramach możliwości pozwanej, a innych możliwości nie było. Powodem rozwiązania stosunku pracy z powodem była wyłącznie rezygnacja ze stanowiska prezesa zarządu i w konsekwencji czego zostały również odrzucone przez niego oferty dalszego zatrudnienia. Powód decydując się na rezygnację z zajmowanego stanowiska musiał mieć świadomość, że nie tylko może stracić pracę, ale że nie otrzyma odprawy pieniężnej. Świadczenie to przysługuje bowiem osobom zwalnianym z przyczyn nie dotyczących pracownika. Złożone powodowi propozycje nowych warunków pracy i płacy nie nosiły znamion szykany, a wynikały jedynie z obowiązku prawa spółdzielczego dalszego zatrudnienia powoda oraz obiektywnych możliwości pozwanej, to znaczy odpowiednich do jej aktualnej sytuacji gospodarczej. Ocena przysługiwania odprawy pieniężnej powinna być uzależniona od spełnienia pozostałych przesłanek wynikających z art. 1 i 10 ustawy z dnia 13 marca 2003 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników (Dz. U. z 2003 r, nr 90, poz. 844). Przepis art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 13 marca 2003 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników (Dz. U. z 2003 r, nr 90, poz. 844) wprowadza wymagania, aby nie dotycząca pracownika przyczyna wypowiedzenia lub rozwiązania stosunku pracy była wyłącznym powodem zwolnienia pracownika. Powód jako członek spółdzielni zgodnie z prawem spółdzielczym ma prawo do zatrudnienia zgodnie ze swoimi kwalifikacjami zawodowymi i osobistymi oraz aktualnymi możliwościami gospodarczymi spółdzielni. Rozwiązanie spółdzielczej umowy o pracę w czasie trwania członkostwa jest niedopuszczalne, za wyjątkiem przypadków przewidzianych w art. 187 i art. 189 oraz rozwiązania tej umowy na skutek nieuzasadnionej odmowy przyjęcia nowych warunków pracy i płacy. Pozwany starał się wywiązać z obowiązków wynikających z tych przepisów i zatrudniać powoda w miarę aktualnych możliwości, z czego powód nie skorzystał. Nie zostały zatem spełnione przesłanki określone w art. 1 ust. 1 i art. 10 ust. 1 cytowanej ustawy będące podstawą do wypłaty odprawy pieniężnej.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powód B. N. ma 39 lat, jest technikiem mechanikiem o specjalności naprawa i eksploatacja pojazdów samochodowych. W dniu 21 czerwca 2005 r. na Akademii (...) w K. uzyskał tytuł zawodowy inżyniera, a w dniu 26 lutego 2008 r. tytuł zawodowy magistra inżyniera.

Powód B. N. był zatrudniony w Spółdzielni (...) w S. w pełnym wymiarze czasu pracy w okresie od dnia 18 lipca 2006 r. do dnia 17 października 2006 r. na podstawie umowy o pracę na okres próbny na stanowisku specjalisty ds. transportu, W okresie od dnia 17 października 2006 r. do dnia 17 października 2007 r. powód był zatrudnionym u pozwanego na podstawie umowy o pracę na określony na stanowisku specjalisty ds. transportu, a od dnia 15 października 2007 r. na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony z wynagrodzeniem miesięcznym 6 000 zł. brutto. Od dnia 9 marca 2009 r. zawarta została z powodem spółdzielcza umowa o pracę. Od dnia 26 października 2007 r. do dnia 28 sierpnia 2018 r. powód był zatrudniony na stanowisku prezesa zarządu Spółdzielni (...) w S..

W dniu 6 lipca 2018 r. powód B. N. złożył rezygnację z zajmowanego stanowiska prezesa wnosząc o odwołanie go z tej funkcji przez radę nadzorczą. W wyniku tego oświadczenia rada nadzorcza Spółdzielni podjęła uchwałę nr (...)z dnia 28 sierpnia 2018 r. o odwołaniu go z dniem 28 sierpnia 2018 r. z funkcji prezesa zarządu Spółdzielni (...) w S.. W wyniku tego odwołania powodowi zostały przez pozwaną Spółdzielnię wypowiedziane warunki pracy i płacy z zachowaniem trzymiesięcznego okresu wypowiedzenia i zaproponowano mu pracę na stanowisku mechanika pojazdów samochodowych ze stawką godzinową osobistego zaszeregowania wg. V kat. 14 zł./godzinę brutto + 13 %

dodatku stażowego + premia zgodnie z regulaminem premiowania i Zakładowym Układem Zbiorowym Pracy, co łącznie stanowiło kwotę 2 700 zł. brutto. Powód został pouczony, że w razie odmowy przyjęcia zaproponowanych warunków umowy o pracę, umowa rozwiąże się z upływem okresu wypowiedzenia tj. z dniem 30 listopada 2018 r. Powód B. N. oświadczył w dniu 27 września 2018 r., że odmawia przyjęcia zaproponowanych mu nowych warunków pracy i płacy.

Pismem z dnia 25 października 2018 r. skierowanym do zarządu Spółdzielni (...) powód wystąpił o wypłatę na jego rzecz odprawy w związku z rozwiązaniem z nim umowy o pracę w wyniku odmowy przyjęcia nowych warunków pracy i płacy.

Zgodnie z strukturą organizacyjną Spółdzielni (...) na dzień 1 sierpnia 2015 r. Spółdzielnią kieruje prezes, w oddziale w K. są stanowiska głównego księgowego, samodzielnego referenta ds. księgowości i płac, dozorca, a w oddziale w S. dyspozytora, samodzielnego referenta ds. rozwoju i administracji, kierowcy, konwojenta i mechanika. Od dnia 23 września 2009 r. do momentu wprowadzenia nowej struktury organizacyjnej w oddziale w S. dodatkowo były jeszcze stanowiska sprzątaczkę, dozorca, referenta ds. transportowych, starszego dyspozytora. Powód rozpoczynając pracę w Spółdzielni otrzymał na początku stanowisko specjalisty ds. transportu i z chwilą powierzenia mu stanowiska prezesa pozwanej Spółdzielni nadal obowiązki, które należały do niego, gdy pracował na stanowisku specjalisty ds. transportu wykonywał, oprócz tego kierując dodatkowo Spółdzielnią jako prezes. Powód od początku pracy w Spółdzielni w zakresie swoich obowiązków miał rejestrację ubezpieczenia, zamawianie paliw, rozliczanie paliwa, ewidencję czasu pracy, organizowanie napraw awarii. Z chwilą złożenia przez powoda rezygnacji z funkcji prezesa w październiku 2018 r. został zatrudniony w Spółdzielni B. P., z zamiarem powierzenia mu stanowiska prezesa Spółdzielni zwolnionego przez powoda. Powód swoją decyzję o rezygnacji uzasadniał tym, że czuje się wypalony i nie jest już w stanie dalej prowadzić Spółdzielni. Przez niecały pierwszy miesiąc swojej pracy w pozwanej Spółdzielni B. P. wykonywał obowiązki, które należały do obowiązków powoda jako prezesa z zakresu zadań specjalisty ds. transportu, by od dnia 2 listopada 2018 r. objąć stanowisko prezesa tej Spółdzielni i do już wykonywanych obowiązków otrzymać dodatkowe związane z kierowaniem i reprezentacją Spółdzielni.

W czerwcu 2018 r. na walnym zgromadzeniu członków Spółdzielni, jeszcze przed oficjalną rezygnacją powoda z funkcji prezesa zarządu Spółdzielni, zostało mu zaproponowane stanowisko dyspozytora. Powód stwierdził, że raczej nie widzi się na tym stanowisku. Ostatecznie, z uwagi na brak zainteresowania ze strony powoda, objęciem tego stanowiska osoba, która je zajmowała i miała odejść na emeryturę, otrzymała umowę o pracę na czas nieokreślony i dalej na nim pracuje. Powód ustnie otrzymał również propozycję pracy na stanowisku samodzielnego referenta ds. rozliczeń i administracji, ale również nie był zainteresowany jego objęciem. Wysunięta została mu również ustnie propozycja objęcia stanowiska głównego księgowego, na którą nie zgodził się z uwagi na to, że brak mu doświadczenia w tej tematyce. Wszystkie te zaproponowane powodowi stanowiska wraz z stanowiskiem zaproponowanym pisemnie mechanika były stanowiskami umysłowymi. Na tym ostatnim stanowisku powód nie miał pracować fizycznie w kanale. Miał zajmować się magazynem części zamiennych, tankowaniem, zamawianiem paliwa, jego rozliczaniem. Pozwany nie dysponował wówczas innymi stanowiskami, które mógłby powierzyć powodowi. Nie uważał, by objęcie któregoś z nich przez powoda było jego degradacją i nie miał takiego zamiaru względem niego. Powód propozycję pisemną nowego stanowiska pracy odebrał jako degradację w zatrudnieniu.

(dowód: dyplom (...) w K. z dnia 27 czerwca 2008 r., dyplom (...) w K. z dnia 3 października 2005 r., świadectwo dojrzałości technikum z dnia 6 czerwca 2000 r. wraz z dyplomem uzyskania tytułu zawodowego z dnia 27 kwietnia 2000 r., umowa o pracę z dnia 18 lipca 2006 r., umowa o pracę na czas określony z dnia 17 października 2006 r., umowa o pracę z dnia 15 października 2007 r., spółdzielcza umowa o pracę z dnia 9 marca 2009 r., pismo z dnia 6 lipca 2018 r. B. N., uchwała nr (...) rady nadzorczej z dnia 28 sierpnia 2018 r., uchwała nr (...) rady nadzorczej z dnia 28 sierpnia 2018 r., oświadczenie powoda z dnia 27 września 2019 r., pismo powoda z dnia 25 październik 2018 r. – teczka akt osobowych powoda, struktura organizacyjna Spółdzielni (...) na dzień 1 sierpnia 2015 r. – k. 47, zeznania świadków A. w. – 00 : 09 : 04 – 00 : 19 : 34, zeznania świadka P. M. 00 : 23 : 33 – 00 : 32 : 11, zeznania świadka M. P. 00 : 35 : 05 – 00 : 47 : 57, zeznania powoda 00 : 48 : 03 -01 : 07 : 10, zeznania pozwanego 01 : 09 : 02 – 01 : 35 : 26)

Sąd ustalił powyższy stan faktyczny na podstawie dokumentów, których prawdziwość i wiarygodność nie została podważona w toku prowadzonego postępowania, a które zobrazowały przebieg zatrudnienia powoda i okoliczności ustania jego stosunku pracy. Zeznania świadków A. W., P. M., M. P. uzupełniły powyższy materiał dowodowy o okoliczności związane z proponowanymi powodowi stanowiskami pracy, które miałby objąć po rezygnacji z funkcji prezesa i możliwościami Spółdzielni dalszego zatrudnienia powoda. Zeznania stron uzupełniają powyższy materiał dowody.

Każda ze stron inaczej postrzega ten stan faktyczny i wyciąga z niego odmienne dla siebie skutki prawne.

Sąd zważył co następuje:

Roszczenie powoda należy uznać za niezasadne.

Należy zauważyć, że prawo do odprawy pieniężnej w przypadku rozwiązania stosunku pracy wskutek nieprzyjęcia przez pracownika warunków zaproponowanych mu w wypowiedzeniu zmieniającym przysługuje tylko takiemu pracownikowi, którego stosunek pracy uległ rozwiązaniu wyłącznie z przyczyn nie dotyczących tego pracownika. Trudno przyjąć, że w przypadku powoda mamy do czynienia z taką sytuacją, gdy powód sam złożył rezygnację z zajmowanego stanowiska prezesa. Gdyby nie jego suwerenna w tym zakresie decyzja o ustąpieniu z zajmowanego stanowiska prezesa, nie zachodziłaby potrzeba szukania dla powoda innego stanowiska pracy, które można by mu powierzyć. Należy zauważyć, że stanowisko, które powód zajmował wiązało się z dużą odpowiedzialnością, prestiżem i było najlepiej wynagradzaniem w Spółdzielni. Wszystkie inne stanowiska w Spółdzielni poza stanowiskiem głównego księgowego, jeśli nawet są stanowiskami umysłowymi wiążą się z niższym wynagrodzeniem i nie można ich przyrównywać do stanowiska prezesa pozwanej Spółdzielni i jak widać powód nie widział się na nich odmawiając otrzymanym ustnym propozycjom i pisemnym ich objęcia. Ta degradacja, jak to określił powód była wynikiem jego decyzji o rezygnacji z funkcji prezesa. Nikt nie miał zamiaru w Spółdzielni z własnej inicjatywy odwoływać go z zajmowanego stanowiska, na którym był szanowanym, docenianym, uznanym i uważanym za osobę na właściwym miejscu, prawidłowo kierującą Spółdzielnią. Dlatego trudno sobie w tych okolicznościach wyobrazić, że zamiarem pozwanego, przy wypowiedzaniu mu warunków pracy i płacy, które to oświadczenie woli stało się koniecznością, by pozwany chciał dać wyraz temu, że go degraduje, by postawiony przed takim faktem, sam zrezygnował z pracy. Zgodnie z prawem spółdzielczym obowiązkiem każdej spółdzielni jest zatrudniać jej członków zgodnie z ich kwalifikacjami oraz aktualnymi możliwościami gospodarczymi spółdzielni. Możliwości pozwanej Spółdzielni są ograniczone, obrazuje to struktura organizacyjna Spółdzielni. Praktycznie każde zaproponowane powodowi stanowisko istniejące w tej aktualnej strukturze spotkałoby się z odmową jego przyjęcia, skoro nie zgodził się pracować nadal na stanowisku dyspozytora, referenta ds. rozliczeń i administracji, ani mechanika, będących stanowiskami umysłowymi, nie myślał również o pracy na stanowisku księgowego z racji braku kwalifikacji w tym zakresie i doświadczenia. Reszta stanowisk w Spółdzielni to stanowiska fizyczne. Zdaniem Sądu, wysunięte propozycje zatrudnienia po odwołaniu go ze stanowiska prezesa, nie były w tych okolicznościach degradacją go na zajmowanym stanowisku, by doprowadzić ostatecznie do rozwiązania łączącej go z pozwanym umowy o pracę. Zdaniem Sądu, w tych okolicznościach pozwany zaproponował powodowi warunki pracy obiektywnie do przyjęcia, czyli stanowisko odpowiadające jego kwalifikacjom i adekwatne dla tego stanowiska wynagrodzenie, dlatego odmowę przyjęcia przez powoda tych warunków należy traktować wraz z podjętą przez niego decyzją o rezygnacji z funkcji prezesa jako współprzyczynę rozwiązania stosunku pracy, co powoduje, że odprawa pieniężna temu pracownikowi nie będzie przysługiwać.

Mając powyższe na uwadze na podstawie art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 13 marca 2003 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn nie dotyczących pracowników orzeczono jak wyżej. (Dz. U. z 2003 r, nr 90, poz. 844)

Orzeczenie o kosztach procesu znajduje oparcie w treści art. 98 § 1 i art. 102 k.p.c i 13 § 2 k.p.c. w związku z art. 113 ust.1 i art. 97 ustawy z dnia 28.07.2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.